

ข่าวแจ้งเตือนภัยการเกษตร

ฉบับที่ ๖ เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘ ข่าวแจ้งเตือนภัยการเกษตร การระบาดของศัตรูพืชและสัตว์ในจังหวัดพัทลุง

เตือนการระบาดของศัตรูพืช โรคแคงเกอร์ในมะนาว

โรคแคงเกอร์ นับว่าเป็นโรคที่อันตรายร้ายแรงอย่างยิ่งแก่พืชตระกูลส้ม เพราะโรคนี้ค่อนข้างที่จะเข้าทำลายพืชตระกูลนี้ได้ง่ายตาย ถ้าสภาพของต้นอ่อนแอ โรคนี้สาเหตุ เกิดจากเชื้อแบคทีเรียที่มีชื่อว่า *Xanthomonas campestris* pv *citri* Hasse ซึ่งจัดเป็นโรคที่มักจะคอยสร้างปัญหาให้แก่เกษตรกรชาวสวนมะนาวและผู้ปลูกพืชตระกูลส้มทั้งหลายกันเป็นจำนวนมาก เพราะจะนำมาซึ่งความเสียหายในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นต้น กิ่ง ก้าน ใบ และผลอีกด้วย คือสรุปง่าย ๆ ว่าลองได้โรคนี้เข้ามาละก็ เตรียมตัวเจ๊งกันได้เลย โดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกมือใหม่ที่ยังไม่มีประสบการณ์ทั้งหลาย เพราะโรคนี้จะทำให้ผลผลิตตกต่ำ และอาจจะต้องเสียเงินเสียทองซื้อต้นพันธุ์ใหม่มาปลูกใหม่

วิธีการจัดการดูแลและรักษานั้นก็ใช้ว่าจะง่าย ยิ่งถ้าเป็นสารเคมีด้วยแล้วก็ค่อนข้างที่จะอันตรายและมักจะไม่ค่อยได้ผลในระยะยาว ในกลุ่มผู้ที่นำสารเคมีเช่นคอปเปอร์เข้ามาใช้ก็อาจจะได้ผลในระยะแรกแต่ใช้ไปนานเข้า ๆ ก็จะทำให้ต้นมีปัญหาได้และเชื้อโรคแคงเกอร์ก็ยังคงอยู่เช่นเดิม ใช่ว่าจะหมดไปโดยสิ้นเชิง และยังเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดสารพิษตกค้างและสะสมในดินเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ สารพิษที่ตกค้างเหล่านี้อาจจะยังไม่ออกฤทธิ์ออกเดชทันทีในช่วงที่ดินและสภาพภูมิอากาศมีความชื้นอยู่เพียงพอ เพราะความชื้นจากน้ำและสภาพภูมิอากาศจะเป็นตัวช่วยในการบรรเทาและเจือจางสารเคมีเหล่านั้นให้เป็นอันตรายน้อยลง แต่ถ้าเข้าสู่ฤดูแล้งต้นฤดูหนาว ความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศมีน้อยทำให้น้ำในดินระเหยออกไปในปริมาณมาก ทำให้สารพิษเหล่านี้มีความเข้มข้นมากขึ้นจนเป็นพิษต่อมะนาว ทำให้ต้นมะนาวทั้งหลายอ่อนแอลง และเชื้อโรคฉวยโอกาสรวมทั้งโรคแคงเกอร์ก็เข้ามารบกวนและจุโจมมะนาวของเราได้ในทันที

โรคแคงเกอร์ สามารถที่จะเข้าทำลายมะนาวได้เกือบทุกส่วนของต้นไม่ว่าจะเป็น กิ่ง ก้าน ใบ ลำต้น รวมทั้งผล ถ้าเป็นที่ใบอ่อนจะสังเกตเห็นได้ว่าเป็นจุดกลม ๆ ฉ่ำน้ำ ออกสีเหลืองซีด ๆ หรือเขียวอ่อน เมื่อขนาดของวงขยายใหญ่ขึ้นจะมีลักษณะฟุคล้ายๆ ฟองน้ำ ซึ่งในเวลาต่อมาจะกลายเป็นสีน้ำตาลเข้ม แตกสะเก็ด ขรุขระเป็นปุ่มนูนและแข็ง แต่ตรงกลางจะเป็นรอยบุ๋มยุบลงไป และมีวงสีเหลืองล้อมรอบแผล สามารถที่จะมองเห็นได้ทั้งสองด้านของใบ ถ้าปล่อยให้เป็นมากๆ ใบจะร่วงหล่น

โรคแคงเกอร์เข้าทำลาย กิ่ง และก้าน ในระยะเริ่มแรกจะเกิดจุดสีเหลืองนูน พวยุบแบนเปลือกของกิ่งและก้านมะนาวต่อมาแผลนั้นจะค่อยๆ แตกและแห้งเป็นสะเก็ดสีน้ำตาล แล้วลุกลามขยายออกไปตามความยาว หรือรอบกิ่งจนกลายเป็นปุ่มหรือ ปมขนาดใหญ่ รูปร่างไม่แน่นอน และไม่มียางเหนียวสีเหลืองล้อมรอบแผล ถ้าเป็นโรครุนแรงหรือลุกลามขยายออกไปมากเข้าก็จะทำให้ต้นแคระแกร็น กิ่งก้านแห้งตาย และทรุดโทรมอาจถึงตายได้

ต่อมาลักษณะอาการของโรคแคงเกอร์เข้าทำลายที่ผล จะเกิดจุดแผลฝังลึกลงไปในตัวของผลอ่อน ลักษณะของแผลจะนูนคล้ายฟองน้ำ มีสีเหลืองเข้ม ต่อมาเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลและแตกสะเก็ดมีวงแหวนสีเหลืองล้อมรอบแผลทำให้เกิดการปริแตกตามรอยแผลของโรคแคงเกอร์

ในปัจจุบัน เราสามารถที่จะทำการรักษาโรคแคงเกอร์นี้ได้แล้ว โดยที่ไม่ต้องไปใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายทั้งหลาย รวมทั้งสารเคมีที่ชาวบ้านเรียกกันว่าสารเขียวหรือสารประกอบทองแดงก็ไม่จำเป็นต้องใช้ เพราะยิ่งใช้นานเข้าก็จะเป็นการซ้ำเติมความเลวร้ายให้แก่ต้นเพิ่มขึ้น เพราะต้นเขาจะยิ่งอ่อนแอหรือตาย แต่โรคนั้นก็ยังคงอยู่ ไม่หายไปไหน ควรเปลี่ยนมาใช้จุลินทรีย์ปราบโรค แคงเกอร์ที่ชื่อว่า บีเอส พลายแก้ว ในปริมาณ ๕ กรัม หมักกับน้ำมะพร้าวอ่อน ๑ ผล โดยทำการฉะผลมะพร้าวอ่อนทำเป็นฝาแฉมเปิดหยอดเชื้อลงไปแล้วหมักทิ้งไว้ให้ได้ ๒๔ ชั่วโมงและไม่เกิน ๔๘ ชั่วโมง แล้วนำมาผสมกับน้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นทุก ๆ ๗ วัน ในช่วงระยะเวลาแคงเกอร์ หรือจะใช้ นมยูเอชที รสหวาน ๑ กล่อง หรือ นมถั่วเหลือง (แลคตาซอย, ไวตามินัลท์) ๑ กล่อง นำมาเทใส่ถุงน้ำแข็งใส นำหนัวยางมาผูกทำเป็นหูไว้ข้างหนึ่ง หยอดเชื้อลงไป ๕ กรัม แล้วนำไปแขวนไว้ในที่ร่มทิ้งไว้โดยใช้ระยะเวลาเท่ากับวิธีหมักกับวิธีที่ใช้ผลของมะพร้าวอ่อน หลังจากหมักได้ที่แล้วก็นำมาผสมกับ น้ำ ๒๐ ลิตร ฉีดพ่นได้เหมือนกัน

ชมรมเกษตรปลอดสารพิษ (www.thaigreenagro.com)